

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Fő szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Felelős szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor.
Egyes szám ára 14 fill.

Modern rabszolgáság.

Nem úgy van már, mint régen volt. Hatalmas hódítók nem tipornak végig a világon s nem hajtják rabszolgáságba a nemzeteket. Nem sarcolják az országokat, nem adóztatják meg a népet, nem égetik fel a falvakat és városokat, nem rabolják el a kincseket, nem hajtják el rabszolgáknak a fiatalokat.

Ó, most már teljesen elavult a hódításoknak az az inpratikus módszere. A modern civilizáció szelleme teljesen átalakította a nemzetek leigázásának technikáját is. Timur Lenk, Szolimán muzeumi régiségek már csak. Az újkor humanizmusa irtózik az embervértől, s kiméli ameddig lehet. Egészen más eszközökkel dolgozik.

Ha egy erős állam egy gyengébbet meg akar hódítani, nem gyűjt félmilliónyi hadsereget, nem indul meg tüzelvással hódító hadjáratra. Egyszerűen köt avval az állammal egy előnyös kereskedelmi szerződést. (Ha csak olyan jó bolond államra nem akad, amelyik egyenesen vámszövetségbe lép vele. De ilyen szerencséje csak Ausztriának van.) Akkor aztán lassacskán elárasztja azt az országot az iparcikkeivel. Ahány gyára, ipartelepe van a hódító államnak, az mindrészt kér a hódításból. Viszi áruait a meghódítandó területre. Ott eladja drágán s a pénzt viszi haza. Vagy pedig viszi haza a pénzért élelmiszert, nyersanyagokat, exotikus dolgokat, különlegességeket. Ami nyereség van az exportált iparcikkeken, az mind az exportáló állam nemzeti vagyonát gyarapítja, az már mind adó, amit a meghódított állam a hódítónak fizet.

Ha egy pakli gyufát, ha egy gombostűt vesz az így meghódított ország lakója, már avval adót fizet a hódítónak. Ruhája, házi berendezése, eszközei, szerkezetei mind egy-egy szegénybélyeg, amely azt hirdeti, hogy ő egy idegen állam adófizetője. Ha végignézi magán és végigtekinti mind amiye van, elszámolhatja: Ezen a ruhán ennyi nyeresége volt

a gyárosnak, ezen a kalapon ennyi, ezen az írótollon ennyi, ezen a lámpán ennyi, ezen ennyi, ezen ennyi, — s ez mind az én nemzetem vagyonából van elvéve s az ő nemzete vagyonát szaporítja. Ezért a tárgyért ennyit fizetem, ezért ennyit. Ebből a pénzből fizeti az idegen gyáros azt az idegen munkást, aki ezeket a tárgyakat készítette. S az az idegen munkás ebből a pénzből fehér kenyert eszik, míg az én honfitársaim éheznek, mert nincs munkájuk, nincs keresetük, nincs kenyérük.

És az idegennek fizetett adó egyre szaporodik, a meghódított állam egyre szegényedik. Segítségére jön a hódító. Ad a polgárainak pénzt kölcsön. Igaz, hogy drága kamatra adja és betábláztatja a földbirtokra, — de legalább segít a pénz-zavarukon. — Így aztán lassankint a föld is adófizetővé lesz. A jövedelméből először el kell küldeni az idegennek a kamatot, a törlesztést s csak ami marad, az lesz a gazdáé. Abból aztán vesz ruhát, cipőt, kalapot, s amit azért fizet, az megint az idegené lesz, mert ő készíti ezeket a dolgokat.

És akkor már az a nemzet egészen az idegennek a rabszolgája. Az ország még az övé névleg, a földbirtok a telekkönyvben az ő polgárai nevében áll, — de a föld terméséből már csak annyi jut neki, hogy éhen ne haljon, — a jövedelem, a haszon már az idegené. Annak a földnek ő már csak bérlője, megművelő napszámosa, — az igazi tulajdonos az idegen, akinek százféle adót fizet belőle.

Így készül a modern rabszolgáság. Nem teszi fizikailag rabokká az embereket, csak napszámosokká, adófizetőkké. Ez sokkal praktikusabb, mert tiszter annyi jövedelmet hajt a hódítónak.

Így bánik Anglia Indiával és az ő többi gyarmataival. A szegény indus szánt, vet s nem tudja, hogy ő tulajdonképpen az angol gyárosra, kereskedőre dolgozik, hogy azok élvezik az ő munkája jövedelmét s neki azért nem jut abból egyéb, mint száraz kenyér.

Így akarták lassan meghódítani az európai „kulturállamok“ Kinát. Csakhogy ott hamar észrevették, hogy az európai vasutak a kulturával együtt a szolgáságot is importálni akarják hozzájuk, s úgy látszik, hogy ilyen melléklettel nem kérnek a kulturából. Inkább akarnak sárga köntösben járni, ha az otthon készült s hazai munkásnak fizetnek érte, mint frakkban és czilinderben, ha idegennek kell pénzt adni érte.

Hej, sokat tanulhatnánk mi ettől a Kinától! Mert bizony, ahová akarták juttatni a hatalmak Kinát, minket már régen oda juttatott Ausztria. Odaadtuk neki magunkat egészen: zsákmányoljon ki, ahogy tetszik. És nincs a testünkön egy darab ruha, és nincs a háztartásunkban, a foglalkozásunkban egyetlen eszköz, egyetlen apróság, amiért ne fizettünk volna adót Ausztriának.

Csakhogy nincs élő nemzeti öntudatunk, amely ezt az adófizető szolgáságot észrevenné, a mely ezt megszüntetni tudná. Gondoskodott arról Tisza Kálmán: nagyon jól megtudta ő ölni 15 év alatt a magyar nemzet öntudatát, önértetét.

Ausztria nyugodt lehet: mi engedelmess, adófizető rabszolgái maradunk továbbra is. Itt nincsenek boxerek, akik fellázadnának az idegen uralom ellen. Itt jámbor, civilizált nép lakik, amely önmaga kínálja magát rabszolgaul, országát gyarmatul az idegeneknek. Gyarmat akar maradni minden áron: ha lehet, alkotmányos formában, ha nem, hát másképp, tényleges állapottal, önálló rendelkezéssel, vagy akármiképpen. Megszokta a nyirást, mint a birka, most már nem élhet nélküle,

Buza Barna.

Közegészségügyi viszonyok Miskolczon.

A ki valaha az erdélyi szász városokat meglátogatta, bizonyára meglepte ott az a nagy rend és tisztaság, mely kivétel nélkül előmlik minden szász vá-

60 cm. széles **mintázott selymek** ... 45 kr.
80 " " **sima nyers** " ... 50 " "
Valódi **angol vászon** ruhára " ... 45 " "
Czérna **batisztok** ... 30 " "
Cosmanosi **Levantin** ... 13, 20, 28 " "

Szepességi **vászon** 1 vég ... 4— frt
Hires **Barta-vászon** ... 6— " "
1 vég **jó siffon** 23 méter ... 5-65 " "
Fehér francia **pique** ... 40 kr.

Barta Fenő
női divat és vászon áruháza
MISKOLCZ

Flotir kendők, paplanok, szőnyeg, függöny- és ágyterítők igen jutányos árban vásárolhatók.

Figyelmes kiszolgálás! Női- és férfi fehérneműek. Verseny árak

Főüzlet: Széchenyi-u. 96. sz. — Fióküzlet: Városháztér 5. sz. (Dunky fényirda alatt.)

roson, még a kis Besztercén is. Még a szász falvak is nagy gondot fordítanak erre, ugyannyira, hogy ha egy rendetlen magyar, vagy oláh községből szász faluba megyünk, úgy érezzük magunkat a tisztára söpört, gyümölcsfákkal szegélyezett utcákon, mintha egyszerre más, a miénknél sokkal miveltebb országba jutottunk volna.

Brassó és Nagy-Szeben tudvalevőleg tőlünk keletre vannak, hanem azért a ki onnan hozzánk jönne, nehezen hinné el, hogy mi vagyunk közelebb a nyugathoz; legalább a város *köztisztátalansága* keletre emlékeztetné az illetőt. Évek hosszú során át, következetesen küzd a városi tisztaság és közegészségügy érdekében a helyi sajtó, anélkül, hogy bármi eredménye volna. Főképp a „Borsod-Miskolczi Közlöny, az mely soha sem szünetelő kitartással küzd e téren, kit nem csüggeszt az eredménytelenség, hanem újra meg újra felveszi a köztisztaságért a harcot, és helyesen teszi. Elvégre is, egy város közegészségügye felette áll minden egyébnek, mert ez a lakosság létkérdése s mindnyájunknak nagyon is közel jár a bőréhez.

Hiába tagadjuk, Miskolc piszkos, rendetlen, szemetes város s mint ilyen nagy mértékben egészségtelen. Csak a napokban hallottam városunk egyik elsőrendű orvosától, *hogy a halandóság Miskolczon jóval nagyobb, mint Budapesten.* Pedig mi itt laktunk a felséges Bükk tövében, a szép Avas alatt, honnan a szél ózonus levegőt repít városunk felé. Ám hiába mindez, mert első sorban magának a városnak a levegője kell hogy tiszta legyen, a nélkül keveset ér a tiszta levegője környék és a szép vidék.

Már pedig Miskolcnak a levegője poros és bűzös, a mi nem is csoda. Az utcákat nem, vagy nagyritkán öntözik, a sűrű közlekedés, meg a gyorsjárású villanyosok állandóan kavargatják a port

még csendes időben is. Hát még mikor szeles idő van, mikor a sűrű porfelleg-től még a főutcán sem látunk 10 méternyire? Utcatisztítás czimén minden lakótól a tavaszi, nyári és őszi hónapokban külön pótdót szednek, 80 fillért az udvari, egy koronát az utcái lakás után. Hát jól van, nem sajnáljuk, bár terhes adó, de hol marad aztán az a tisztaság, melynek ellenértékeül fizetjük ezt az adót? Hogyan seprük ezeket a mi utcáinkat? Ejjel minden öntözés nélkül nekiáll az utcáknak egy pár tüzoltó gyerek és olyan óriási port ver föl, hogy a főutcán járó sietve menekül e miatt mellékutcákra, hogy nagy kerülővel meneküljön e portengerből. Olykor nappal is söpörnek, rendszeresen 12 óra táján, mikor mindenki haza siet, talán azért, hogy a felvert port minél több ember élvezze. A söprésnél még czifrább viszonyokat találunk, mikor szeméthordásra kerül a sor, mert nemcsak máshol, de még a főutcán is *napokig ott hever az össze söprött szemét*, melyet a járó kocsik szanaszét taposnak, hogy holnap éjjel megint dolgot adjanak a tüzoltó fiuknak. A mellékutcákról ne is szóljunk, ott nem fizetnek, nem söpörnek s akárhány helyt személerakó helynek szolgál az utca, oda öntik ki a piszkos mosogató vizet, úgy hogy egy szük közön elhaladva, a kiöntött konyhahulladékokból bátran megmondhatod, hogy melyik házban mit ebédelték.

Ez utóbbi bajon segíteni természetesen addig nem lehet, míg a város csatornáza nem lesz s ennek a csatornázásnak — hiába fázunk a nagy pénzáldozat miatt tőle — mégis rövid időn belül meg kell történni. Mert a sok talajba huzódó rondaság megfertőzi magát a talajt, meg a kútvizet, sőt már is megfertőzte, hisz járványfészekké lett a városunk. Ott pedig, a hol egészség-

ügyi viszonyokról van szó, sem egyesnek, sem városnak takarékoskodni nem lehet és nem szabad.

Ámde a szemétkihordás egészen más kérdés, itt nem csak nem lehet, de okvetlen kell is segíteni. Ki kell kötni a szeméthordókkal, hogy a szeméttel az utcán nem hevertetik, hanem pontosan kihordják s ha ezt nem teszik, a fizetésüket huzzák le. Ez az egyszerű eszköz azt hiszem segítene, de annyi bizonyos, hogy ez a mai állapot tartahatatlanság ezen okvetlen segíteni kell. Magukban az egyes udvarokban is néhol óriási a rondaság, még a főutcán is, a mi ellen azt hiszem, rendőri intézkedéssel lehetni tenni valamit.

Városunk legalsó néposztályának, sajnos, legkisebb érve sincs a köztisztaság iránt s minthogy éjjel az utcán háborítatlanul tehetik a mit akarnak, a felébredő Miskolc azt látja, hogy az utca mindenütt büzik az emberi rondaságtól. Gyakran a főutca legfényesebb pontjain a gyalogjárdák vannak berondítva s a rondaság széttaposva. Azt hiszem ilyen állapotok, Teheránon erről alig képzelhetők, de hogy nálunk léteznek, azt senki sem tagadhatja.

A rendőrségnek nagy gondja van az éjjeli csendháborításra, a kikkel „tappentatosan“ szoktak elbánni nemcsak a rendőrségi szobában, de néha még az utcán is. Nem ártana, ha nagyobb figyelmet fordítanának a rondító éjjeli csavargókra, nem ártana, ha őket tetten érés esetén minél szigorubban megbüntetnék. De általában ez ellen a közpiszok ellen tenni kell valamit, mert a rondaság nem maradhat addig az utcán, míg magától elkorhad. Nagy hiba e tekintetben az is, hogy nálunk a buzatért kivéve, köztisztasági helyek nincsenek. Már pedig a hol hétköznapokon, heti és országos vásárokon annyi nép megfordul, ott szükség van, mond-

TÁRCZA.

Miért nem lettem én vezérigazgató?

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —
Németből: *Harkai Aladár.*

A ki életpályájának kezdetén nem érzi magában azt a hivatást, hogy az életben egy Napoleonnak a helyét betölteni képes lesz, az nem viszi soha semmire. Hogy legalább valamire vihessük, a legmagasabb után kell törekednünk.

Mielőtt én ezt a nagyon is helyes tételt még olvastam volna, már bennem lakott annak az érzete s nem maradtam meg csupán az elméletnél, hanem alkalomadtán gyakorlatilag is érvényesíteni igyekeztem azt.

Fiatal koromban magam is vasuti ember voltam — néhány hónapig. Persze az már nagyon régen volt.

A mikor én vasuti ember lettem, nem az a cél lebegett szemem előtt, a mely a többi kezelőnek vágyai netovábbját szokta rendszerint képezni. A megszokott hétköznap eredmények engem nem vonzottak; az a mit mindenki elérhet, ez engem nem csábított. Én át voltam hatva attól a tudattól, hogy a legmagasabb állás sem lehet túl magas én nekem, hogy a legfőbb cél elér-

hetése is éppen csak hogy kielégíti az én szerény igényeimet. Egy szóval én vezérigazgató akartam lenni, még pedig egy hatalmas magánvasut vezérigazgatója!

A terv, ugy-e nem rossz? És ha sikerül, nem is ártott volna meg a dolog. Azonban sietek kijelenteni, hogy tervem nem sikerült!

Hogyan, miért, azt leszek én itt elmondandó, hadd okuljanak belőle fiatal barátaim; hadd tanulják meg azok, a kik a vasuti Olimpiust látják életük végcéljának, mit — nem kell tenniük, ha oda feljutni akarnak.

Tehát: A családi tanács egy szép napon elhatározta, hogy belőlem vasuti ember legyen. Szükségesnek látták, hogy mielőbb önálló kenyérhez juttassanak. Felpakkoltak és elvitték az x . . . i vasut egyik hatalmas emberének magas színe elé!

Még most is furcsa érzések támadnak bennem, ha visszagondolok arra a pillanatra, a melyben én, egy czingár, sápadt legényke, a nagy ember színe előtt megállottam. Mily kínos benyomást tett reám az első szavak után, hogy ez az ur — felügyelőnek vagy főfelügyelőnek czimezték őt — nem tulajdonít az én lépésemnek oly fontosságot, mint a hogy én azt elvártam és természetesnek találtam volna. Hisz én meg voltam győződve, hogy ez a pillanat

korszakot alkot annak a vasutnak az életében és ez az ur — egy leereszkedő molynál és néhány barátságos, pártfogói hangon előadott szónál egyebet sem tud a pillanat komolyságából kiolvasni. Nagyon alább szállt az a magas vélemény, a melylyel iránta belépésemkor viseltettem és már kezdtem azzal a gondolattal foglalkozni, hogy várj csak, majd ha én leszek vezérigazgató . . .

Tovább azonban nem jutottam, mert e közben a hatalmas ur kísérőimet is, engem is, a legudvariasabb módon kikomplimentozott a szobából. Az ajánló levelet, a melyet magunkkal vittünk volt, azt mégis kegyes volt megtartani. Mikor megint kívül voltunk, nem állhattam meg, hogy az ajtón kiirt aranyos betűs nevet jól el ne olvassam és alaposan emlékembe véssem, hogy ha majdan jön a számolás órája, tudjam, ki volt az, a ki oly kevésre becsülte az én áldozatomat, már t. i. azt az áldozatot, hogy én pályám otthagásával, az ő vezérigazgatójuk akarok lenni!

Nem telt bele sok idő, a mikor behívtak, hogy valami fölvételi vizsgafélét tegyek. Megint nagy volt a bosszuságom, mert egy olyan kérdést sem adtak, a mely csak legtávolabbról is megközelítette volna az

jük, illemhelyekre, ha azt nem akarjuk, hogy a Szinva és Pecze alatti hidakat vagy a Szinva partnak hozzáférhető részeit fényes nappal a járó-kelő városi nép szemeláttára ne tekintse a falusi nép ilyeneknek. Sőt az Avason, — mely ma-holnap egészen a csavargók birodalma és nappali pihenője lesz — szintén nem ártana egy pár apró épület.

Legtöbb bűz és piszok azonban magából a Szinva medréből áramlik szét a városba s míg más városoknak a folyópartok a legegészségesebb részei, addig nálunk egészen fordítottak a viszonyok. A Szinva meder romlott levegőjének több oka van, de a míg a Szinva-part egész hosszában szabályozva s a Peczek város közt eső részei beboltozva nem lesznek, addig ezeken az állapotokon segítve nem lesz. A legszigorubbant kell büntetni azokat is, kik a város közli folyórészbe mindenféle rondaságot és szemetet, akárhányszor még döglött állatokat is a folyómederbe dobna, melyek természetesen ott maradnak teljes elkorkadásukig, és rontják a levegőt. A diósgyőri vasgyár iszonyu szagu vizével pedig a várost megfertőzni nem szabadna s ha a kormány a város felterjesztését első alkalommal figyelembe nem vette, fel kell irni újlag s kérni kell a kormányt legalább arra, hogy azt a félelmes vizet a gyár csak esti 10 órától reggeli 4 óráig szabadithassa a városra. Különben be áll az a furcsa eset, mint a hogy be is állott már, hogy a szinva-parti iskolákban és a ref. főgymnáziumban óra közben a romlott levegő miatt szellőztetni nem lehet.

Nem szívesen beszélünk ezekről az állapotokról, de mégis tartozunk vele, mert bár nem nagyon valók is ezek a papirra — mégis százezreket visszatevőbbek, ha *napról-napra látjuk azokat*

én jövendőbeli vezérigazgatói állásom körülményeit és már az első gyanu árnyéka lopódzott a szívembe, hogy ezek felismerték szándékomat, ezek félnek tőlem, távol akarnak tartani maguktól. Azért sem! Most már kettőzött erélyvel előre!

Csakhamar kineveztek gyakornoknak és beosztottak egy eléggé jelentékeny közép-állomásra. Első főnököm olyan határtalan lelkesedéssel fogadta terveimet és méltányolta a vasuti szakmabeli tehetségeimet, hogy a legsürgősebben igyekezett egy másik állomásra áthelyeztetni, mondván, hogy ő nem méltó ily nagy embert nevelni, az ő állomása kicsiny az én nagy tudományom kipróbálására. Hát nem is foghatta rám senki, hogy én nem vagyok szorgalmas. Pontos is voltam, szorgalmas is, csak az volt a bajom — és ezt most utólag kénytelen vagyok beismerni — hogy akárhányszor többféle munkát is végeztem egyszerre. Ha pl. a táviró gépnél ültem, ölemben valamely klasszikus könyvét rejtegettem s a sürgönyzési jegyzőkönyv lapjai közé üres papírlapokat dugdostam, a melyeken szín-darabok vázlatait készítém, persze szomorujátékokat.

Hát tehettem én ilyenkor arról, hogy egy félóraig is hasztalanul „hívták” állomáso-

a valóságban. Elvégre, miután ezeknek az állapotoknak a számlálására semmi sem történik, azért itt az ideje, hogy nyíltan beszéljünk róluk.

(Folyt. köv.)

Hopmájszter ur kutyakalandja. Nagy államférfiak nagy előszeretettel tartják a nagy kutyákat, melyek néha gazdájuk révén világhírré tesznek szert, mint pl. a Bismarck híres birodalmi ebe. Természetes, hogy Bánffy Dezső báró sem maradhatott a kutya-kultuszban mások mögött. Hanem a szegény hopmájszteri pára a napokban igen kellemetlen kalandba keveredett, melyből a bárónak is kijutott a maga része. Ugyanis, a mint Bánffy báró Budán a II-ik kerületben kutyájával sétált, egyszerre csak eléje kerül a peczér és dróthurokkal megfogja a kutyát. Hiába tiltakozott a báró, a peczér elhurcolta az állatot. A második kerületben ugyanis negyvennapos vesztegzár volt kivéve a kutyákra, a mely időben csak zsinegen szabad vezetni a kutyát. A főudvarmester erről nem tudott, azért csak szájkosár volt a kutyáján, de zsinegen nem.

— Mi lesz a kutyámmal? kérdezte a sintért.

— Le fogjuk bunkózni.

— De én kiváltom, akárnibe kerül is.

— Nem lehet, mert a vesztegzár alatt elfogott kutyákat egy fővárosi szabályrendelet értelmében el kell pusztítani.

Bánffy Dezső báró azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Megkérte Heltai Ferencz dr. képviselőt, hogy befolyásával mentse meg a kutya életét. A képviselő a II. kerületi állatorvos bizonyítványával aztán ki is szabadította a kutyát. Az ügy ezzel még nem ért véget, mert pört akasztottak a főudvarmester nyakába. Az előjáróság ugyanis közegészségügyi kihágás címén öt forint bírságra ítélte Bánffy bárót, a ki minden föllebezés nélkül lefizette a bírságot. A kutyahistória miatt fegyelmi vizsgálatot indított-

mat és én az asztal mellett ülve, sem hallhattam a hívást, mert — Fauszt vagy Hamlet valamely monológjával voltam sürgősen elfoglalva avagy hősiemet kellett valami szép halállal kipusztítani a világból? Megesett rajtam nem egyszer, hogy éjjeli szolgálatom közben elaludtam — sokat és behatóan foglalkozván saját költészetemmel. A sürgönyök, a melyeket kellett vennem, a vonatok sorsával foglalkoztak tulnyomó részben „x. számú vonat „rendes” vagy „y. számú vonat ennyit és annyit késik.”

Ezek az érdekes hírek engem csakhamar nem érdekeltek többé. Egy-kettőre tisztában voltam azzal, hogy egy vonat vagy rendes, vagy késik; harmadik eset nincs. Hát ezzel vége; én pedig olvastam és irtam tovább is nyugodtan az én muzsám szolgálatában és ha hivataloskodásom baleset nélkül maradt, abban én valóban nem vagyok hibás.

Rejtélyes marad mindvégig előttem, hogy nem jutott eszembe, miszerint én vezérigazgatónak ugyan alkalmas vagyok, de vasuti embernek — bizony nem. Ellenkezőleg, arról voltam szentül meggyőződve, hogy csak így, csak ezen az uton lehet belőlem valami, a mely ut annyira különb, mint a többi, hétköznapi emberé. Igaz, hogy részemről szívesen elengedtem volna költői

tak a második kerületi állatorvos ellen. Az állatorvos azzal védekezett, hogy a vesztegzár elrendelésében tévedett (!) mert az a bizonyos kutya, a mely miatt ezt az intézkedést tette nem is volt veszeti (!). Erre a kijelentésére nemcsak a vesztegzárt, hanem a a fegyelmi vizsgálatot is beszüntették.

Mellesleg megjegyezzük, hogy rövid pár év előtt Hopmájszter ur miniszterelnökségének hazánkra örökre feledhetlen dicső korszakában a Hopmájszter Szilágyságban lakó öcsésének szintén volt egy kutya-kalandja, a mennyiben először agyonlőtt egy öt megugatató kutyát, azután egy a kutyája meglövéseért szót tevő szegény parasztot. Természetesen, kutya baja se lett érte, még csak az ügyész sem idézte meg. Most pedig a szegény Hopmájszternek mennyit kell szaladnia, hogy hurokra került ebét agyon ne bunkózzák! Welche Wendung durch Gottes Fügung!

A végrehajtások korlátozása. A míg a pénzügyminiszteriumban egymást követik a rendeletek a közadóknak minél körültekintőbb végrehajtás utáni behajtására, addig az igazságügyminiszteriumból olyan intézkedésről értesítenek, mely bizonyára nagy megkönnyebbülést fog szerezni a szegényebb-szerű „végrehajtottak” táborában. Az új perrendtartásra vonatkozó javaslattal ugyanis annyira készen vannak az igazságügyi miniszteriumban, hogy azt a képviselőház már az ősszel tárgyalhatja. Az igazságügyi miniszter ezzel a javaslattal egyidejűleg a képviselőház elé terjeszti a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó tervezetet. Ennek a tervezetnek az lenne a célja, hogy az új törvény életbeléptetése után a házi butorokat végrehajtás utján lefoglalni ne lehessen. Az új intézmény nemcsak a tömeges igénypörök letárgyalásától mentené fel a bíróságokat, hanem lehetetlenné tenné azt is, hogy a hitelezők a butorok elárvereztetésével tönkretégyék az adósok családi életét.

pályám és vezérigazgatói célom kelletlen adalékait, többi között a vasuti szolgálat külső kellemetességeit, de föllebbvalóim nem osztották mindenben nézetemet és így maradnom kellett!

Új beosztási helyemen még nagyobb igyekezettel — irtam szomorujátékokat. Új főnököm sehogysem akarta belátni, hogy egy vasuti ember életében a költészet az első és az, hogy a vonatok rendeseke „vagy késnek-e,” csak alárendelt jelentőségű kérdés; a mit ők, mint régi vasutasok, már meg is szokhattak volna. Még olyat is el akar velem hitetni, hogy annak a sürgönynek fölvétele, a melyben valaki a váróteremben hagyott anyósa után tudakozódik, nagyobb fontossággal bír reám nézve, mint Werther keserveinek az átérzése! Már hogy tudakozódna valaki szerencsésen elhagyott anyósa után? Hogy lehetne ez fontos, ha megtörténik is; az az ur bizonyosan tévedt akkor és én helyesen cselekszem, ha az ilyen sürgönyt nem is kézbesítem. Azután meg rossz néven vették tőlem, ha a menetlevélben néha hősiömnök, Edgárnak a nevét is szerepeltettem, vagy ha a váltó ellenőrzési könyvben Thusneldának, az én poézisom kutforrásának a neve is becsusztott! Ilyenkor mindjárt jöttek a kifogás ok

A Kereskedelmi és Iparkamara gyűlése.

A helybeli kereskedelmi és iparkamara f. hó 24-én a tagok élénk részvétele mellett ülést tartott, melynek a betegsegélyező pénztárak reformja, a helybeli helypénzszedés ügye, a kamra zárszámadása és a Miskolcson létesítendő elvámolási hivatal voltak a legfőbb tárgyai. A gyűlésen *Radvány István* kir. tanácsos elnökle mellett részt vettek: *Koos Soma* és *Pfliegler Ferencz* alelnökök, *Feuerstein M.*, *Fürész F.*, *Grünwald Ede*, *Lichtenstein J.*, *Rosenthal V.*, *Silbiger A.*, *Weisz J.*, *Wexler Simon*, *Blumenstock J.*, *K. Papp László*, *Pollák Lajos*, *Polatsek A.*, *Putnoki A.*, *Ulyhelyi M.* beltágok, *Czinner J.* (S.-Szt. Péter), *Feyman L.* (Rozsnyó), *Antal K.* (D.-Győr), *Hokky Béla* (Rozsnyó), *Kanitz Jenő* (Eger), *Plank J.* (M.-Kövesd), *Szücs Geza*, (S.-Szt. Péter) póttágok, *Sugár Ignác* h. titkár és a m. kir. államvasutak képviselője: *Krecsák József*.

A gyűlés lefolyását a következőkben ismertetjük:

Elnök az ülési jegyzőkönyv hitelesítésére *Pollák Lajos* és *Putnoki Antal* tagokat kéri fel, majd javaslatára dr. *Nagy Ferencz* újonnan kinevezett kereskedelmi államtitkárt üdvözlö a kamara. Részvétele emlékezik meg *Mihályi T.* pozsonyi elnök elhunytáról. Jelenti, hogy a miskolci kereskedelmi kongresszus szeptember 16—17-én lesz. Sajnálattal jelenti, hogy az idej bakancs szállításra pályázó nem jelentkezett. *Lichtenstein* a pályázatban való részvétel érdekében könyvitéseket kíván a kisiparosok számára. *Putnoki*, h. titkár, *K. Papp László* felszólalása után ez idő szerint a kamara újabb intézkedés szükségét nem látja.

Tárgyalatik a *betegsegélyező pénztárak reformja*, mely hosszú vitára adott alkalmat. A kamara e fontos ügyben bizottságot küldött ki, melynek javaslatait az ülés *Kanitz Jenő*, *Putnoki Antal*, *Kulcsár Károly*, *Pfliegler Ferencz*, h. titkár felszólalásai után elfogadta, valamint *Kanitz Jenő* némely módosításait.

Élénk vita volt *Miskolcz város helypénzszedési* ügyénél is. Tudvalevő, hogy a helypénz új bérlője azon feltevésben, miszerint neki is engedélyeztetni fog vámsorompóknál szedni a helypénzt, ennek bérletéért magas

összeget ígért. Azonban a miniszteri engedély csak a helyszínen engedi a helypénzt szedni, miért is a bérlő folyamodott, hogy ez változtassék meg. — A kérelmet a város és megye pártolta, a miniszter ez ügyet a Kamarához véleményezés céljából leküldötte. — Ugy a kereskedő, mint az iparos szakosztály a kérelem elutasítását javasolta, mivel országsszerte a helyszínen szedik a helypénzt, mely a tényleg elfoglalt helyért fizetendő és ez volt a kamara régi elvi álláspontja is. De ellenzi azért, mert forgalmunkra káros hatással lesz, ha már a vámsorompóknál szedik a helypénzt, mert a falusiak zaklatásával jár. *Lichtenstein J.* nem fogadja el az osztályok javaslatait, mert a város pénzügyi érdekei forognak szóban. *Fauerstein M.*, *Putnoki A.*, *Szűts Géza* hasonló nézetben vannak, *Koos Soma* alelnök védi az osztály javaslatát, mely Miskolcz város kereskedelmének és forgalmának nagy érdekeit, valamint a kamara régi elvi álláspontját tartotta szem előtt. — Hasonló értelemben szólal fel *Pfliegler* alelnök, *Antal K.*, mire elnök szavazás alá bocsátja a kérdést. Az ülés egy szótöbbséggel *Lichtenstein* nézetét fogadta el.

Atány hevesmegyei község hetivásárját nem tartja engedélyezhetőnek a kamara.

A *párisi kiállítás* tanulmányozására ösztöndíjban a miniszter *Szlavkovszky I.* miskolci lakatos, *Hering I.* egri rézműves, *Bolkai P.* rimaszombati asztalosmestert, *Hradil R.* és *Vagács M.* miskolci, *Horváth özdi* és *Szabados rozsnói* segédekkel részesíti. A kamara a saját költségvetése terhére *Fischer Dávid* miskolci asztalos, *Palzmann S.* dobsinai reszelővágó és *Schlesinger Gy.* gyöngyösi gépészt küldi ki egyenként 400 korona segélyvel.

Örvendtes tudomásul vették a keresk. miniszter azon leiratát, hogy a kamara kérelmére hajlandó azon kisiparosokat, kik *villamos erő*t kívánnak használni, a megfelelő gépekkel *segélyezni*.

Nem javasolják, hogy *Murány község* részére 4 országos vásár engedélyeztessék. — Ellenben nem tesznek észrevételt, hogy *Gyöngyösön* a csomagok, pénzes levelek házhoz kézbesíttessenek.

A kereskedelmi alkalmazottaknak *Pozsonyban*, aug. 20-án tartandó kongresszusán a Kamara megát *Sugár Ignác* h. titkár által képviselteti.

Zsolnay Vilmos hírneves majolika gyárosnak *Pécsett* emelendő szobrára 50 koronát ajánlott fel az ülés.

Az autonóm vámtarifa ügyét majd a végleges szövegezéskor tárgyalják érdemlegesen. Majd különböző szakoktatási segélyeket szavaztak meg, aztán a Kamara zárszámadásait tárgyalták, melyet a bizottsági jelentés szerint elfogadtak és *Polatsek Arnold* pénztárosnak a felmentvényt megadták és buzgó működéséért köszönetet szavaztak.

Végül elhatározta az ülés, hogy az általa bég sürgatett miskolci *vámhivatal* ügyében újból lépéseket tesz. Ezzel az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** *Ludvigh Gyula* miniszteri tanácsos, a magyar államvasutak elnökgazdátja tegnap városunkban időzött. — *Soltész Nagy Kálmán* kir. tan. polgármester két napon át Bácsben időzött a szövögyár ügyének elintézése végett.

— **Eljegyzés.** *Tóth Benő*, a ref. főgymn. kitűnő képzettségű tanára f. hó 8-án tartotta eljegyzését *Tóth Pál* felsőleányiskolai igazgató nagyműveltségű és bájos leányával *Erzsikével*. Tartós és zavartalan boldogság kísérje az igaz szerelem-szötte szép frigyet.

— **Elismerés.** A honvédelmi miniszter a miskolci 10-ik honvédszázalajhoz intézett leiratában elismerését és köszönetét nyilvánítja *Szombathy Sándor* tüztöltő-főparancsnoknak a honvéd csapatnak a szakszerű tüzoltásbani kiképzéséért.

— **Szabadságról — szabadságon.** *Ortway Miksa* kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök szabadságideje néhány nap múlva lejár s augusztus hó 1-én átveszi a kir. törvényszék vezetését. — *Pották Lajos* kir. táblai bíró augusztus 1-én kezdi meg 4 heti szabadságidejét.

— **Katonai hír.** *Kloparskó Ferdinánd* altábornagy, a tüzérség felügyelője tegnap Miskolcra érkezett az itteni 6-ik tüzérrög inspicziálása végett.

dorgálások. Hiába szabadkoztam, hiába irtam meg nekik, hogy hősöm ott volt velem a kalauzkocsiban, együtt voltunk, a mikor a menellelet aláírtuk, a vonatot menesztettük; hogy Thusneldával együtt mentünk ki a váltókhöz, együtt (nem) törödtünk azok állásával; együtt tettünk szolgálatot. Mit tettek velem?

Azok az érzéktelen emberek nemhogy megdicsérték volna, hogy oly nagy asszistentiával teszek szolgálatot, de még vissza is helyeztek, kisebb állásba! Mikor ezt a rendeletet megkaptam, készülő drámámnak fele személyzete meghalt. Thusneldának a szíve hasadt meg. A drámának is a második felvonás közepén vége szakadt.

Gyanum minderősebb lett, hogy az igazgatóság érdemeimet elismerni és engem a gyakornoki állás homályából kiemelni nem akar! Az idő mult és sehol semmi reménység a vezérigazgatói állás lépcsőjéhez. Egyszerre azután vége szakadt türelmemnek. Fogtam magam és egy magánlevelet irtam akkori elődömnek, a vezérigazgatónak, a melyben keserűen kikeltem tehetőségeim mellőzése miatt és követeltem, hogy engem a központban megfelelő posztóba tegyenek, mert — a vasut nélkülözni lesz kénytelen szolgálataimat!

Nem tudom, volt-e annak a vezérigazgatónak csak halvány emlékezete is arról, hogy én létezem. Én meg voltam győződve, hogy nagyon is van és hogy a nap legnagyobb részét csak az én egyéniségem iránti érdeklődése töli be! Annál nagyobb volt bosszuságom, mikor feleletet sem kaptam tőle. Talán, hogy nem is olvasta le elemet? . . . Nem tudtam elviselni, hogy ignoráltak. Még nem voltam ugyan tisztában magammal, hogy mit lések teendő, még mindig nem bírtam, nem akartam lemondani arról a reménységről, hogy belőlem mégis csak vezérigazgató lesz valaha; még mindig bíztam választásom helyes voltában! Ekkor azután megkaptam egy ízben a kegyelemdőfést.

Egy téli éjszakán, éppen szolgálatom közben, annyira belemélyedtem volt a »Windsori vig nők« viszontagságaiba, hogy egy fontos vonattalálkozási sürgöny leadásáról is megfeledkeztem. Főnököm szerencsére még idejében észrevette, hogy menyire érdekel a Windsori vig nők sorsa és menyire nem érdekel az X. és Y. vonatok közlekedése, szó nélkül leadta a sürgönyt. Gyanus volt előttem. Másnap tényleg behívott az irodájába és szokatlanul meleg hangon kezdé:

„Én önt hibái daczára nagyon megkedveltem és azért egy igen jó tanácsot szeretnék önnek adni. Mi akar ön lenni?”

Ferde helyzetemben nem rukkoltattam ki egyenesen, hogy „ennek a vasutnak vezérigazgatója”, hát hallgattam.

„Mi akar ön lenni?” — kérdé újból. „Vasuti hivatalnok? Hát előbb lesz önből prima ballerina a bécsi udvari operában. Higgyen szavaimnak — ha akarja az életben valamire vinni, csak egy okos dolgot tehet ez idő szerint: hagyja itt a vasutat.”

Oly atyai hangon, oly szeretettel mondta ezt hogy szinte könybe lábbadt a szemem . . .

A vezérigazgató válasza sem méltat, az állomási főnök elbocsátó levelet ad ki számomra, . . . jól nézünk ki!

Nem soká haboztam, megírtam a felmentés iránti kerelmemet. Oly gyorsasággal lett elintézve, még pedig helybenhagyóan, a mely gyorsaságot mindennek inkább lehetett volna minősíteni, csak kedvezőnek nem reám nézve.

Igy történt hogy nem lett belőlem vezérigazgató.

De ha azzá lettem volna, dicsekvés nélkül mondhatom, annak a vasutnak forgalma, főként tárczák és regények dolgában, óriási lett volna.

— **Betyár-tempó.** A múlt vasárnap egy sereg semmirekellő vasgyári munkás a Hámorban bepálinkázott és megtámadta a városunkban közszeretnek örvendő dr. Görgey Sándor kir. törvényszéki bíró kocsját. A semmiháziak felfordították a kocsit, minek következtében nevezett bíró a karján könnyű sérüléseket szenvedett. Elvárjuk a csendőrségtől, hogy a tetteseket kinyomozza, a vasgyár igazgatóságától pedig hogy ezt a betyár népet kötelékéből elbocsátja. Mert már ott állunk, hogy ma-holnap revolver nélkül a város határát nem lesz tanácsos átlépni, akár csak a legsötétebb Texasban.

— **Országos tanító-gyűlés Miskolczon.** Az ev. ref. tanítók országos gyűlése augusztus 13-án lesz városunkban, melyet 12-én este a „Budapest” szállóban ismerkedési estély előz meg. 13-án reggel fél 8 órakor isteni tisztelet lesz a kossuth-utcza új templomban, fél 9 órakor a borsodi ev. ref. tanító-egylet tart rövid közgyűlést, míg 10-kor a kerületi ev. ref. leánynevelő intézet dísztermében az országos gyűlés veszi kezdetét. Délben a „Budapest” szállóban társas-ebédre ülnek össze a vendégek, mely után az Avasról városunkat tekintik meg. 14-én kirándulás a diósgyőri vasgyárba és Hámorba.

— **Eljegyzés.** Baji Patay Sámuel pestmegyei nagybirtokos, az 5-ik dragonyos ezred tartalékos hadnagya, mostoha fia özv. Patay Gyuláné szül. Szathmáry Király Anna urhölgynek, folyó hó 18-án eljegyezte Kazinczy Arthur kedves és művelt leányát, Otilliót a zemplénmegyei Beretón.

— **Eljegyzés.** Pohly Libor Diósgyőr-vasgyári hivatalnok eljegyezte Keresztury Jolán kisasszonyt.

— **A Borsodmegyei Bicikli klub** ez uton értesíti az egylet tagjait, hogy a helybeli magánkerékpárosok által rendezendő versenyre meghívás folytán a kivonulás (Vasárnap 29-én) d. u. 3 órakor történik a Klub helyiségéből.

— **Eljegyzés.** Mihalovich Szüts Jenő eljegyezte Frumm Paula kisasszonyt Miskolczról.

— **Hymen.** Verő I. Izsó, a Verő I. és Társa cég tulajdonosa eljegyezte dr. Rácz József orvos leányát, Malvinkát.

— **Uj jegyző.** Bánhorváth községben a napokban töltött be a jegyzői állás, melyre egyhangulag Sirk Károly sajtó-szempéteri másodjegyző választatott meg.

— **Hymen.** Miklóssy Ilonkát, színházunk volt kedvelt drámai színésznőjét, ki jelenleg Brassóban működik, eljegyezte Dr. Gombos Albin brassói főreáliskolai tanár. A kedvelt művésznő házassága után visszavonul a világot jelentő deszkáról.

— **A háziözred gyásza.** Martinides Alfred, a miskolci cs. és kir. 5-ik gyalogezred századosa f. hó 24-én életének 42. évében hosszas szenvedés után Karácsondon jobblétre szenderült. Hült tetemét csütörtökön délután helyezték örök nyugalomra Karácsondon a családi sírboltba, Nicolodini ezredes vezetése alatt, bajtársai nagy részvéte mellett fényes katonai pompával.

— **Breznay Geiza a színpadon.** Breznay Geiza, a vidéki színészet veterán és jónevű tagja, ki 43 évi működés után csak 4 hónappal ezelőtt vonult a jól megérdemelt nyugalomba — ismét a színpadra lép. Mint maga mondja, sehogy sem esik neki még jól a „nyugalmas élet” s még mindig az eleven, pezsgő s zajos élet után áhitozik bohém vére s lelke. Szóval Breznay Geiza bátyánk ismét felcsapott színésznek s működését Miskolczon, Csóka Sándor színtársulatánál fogja folytatni.

— **Visszatérés tanulmányutról.** Szabó Béla helybeli gyógyszerész, ki a pipere szappangyártás tanulmányozása céljából június hó elején Drezdába utazott, tanulmányainak befejezése után városunkba már visszatért. Nevezett gyógyszerész, kinek már nagy vegytani szakképzettsége is teljes kezességet nyújt arra, hogy gyártma-

nyai kitűnök lesznek, a pipere szappangyártás gyakorlatát egy elsőrendű német cég-nél sajátította el és már megrendelte a készítéshez szükséges géprezszeket és eszközöket egy németországi gyárból, minthogy ezek a gépek Ausztriában sem kaphatók. Gyára az őszi okvetlen üzembe lép. Csak előre! Nem okvetlen szükség, hogy a haza minden álllérét idegen gyárosok vágják zsebre. Ha vevők, gyárosok és kereskedők kezét fognak, rövid idő alatt kiszoritunk innen minden idegent.

— **Talált hulla.** A Sajtó tegnap ismét egy női hullát vetett felszínre. A megejtett vizsgálat nem tudta kideríteni a talált hulla kiletét.

— **Reform a hirlap expedíció terén.** A kereskedelmi miniszterium legközelebb fontos és hasznos újításokat szándékozik életbe léptetni a hirlap expedíciós körül; nevezetesen minden pósthivatal nyilvántartást vezet az egyes lapok előfizetőiről s az illető lapot a pósthivatal minden kiszállag nélkül egy csomagban kapja a kiadó hivataltól, mely csomagra csak az illető város vagy község neve van rányomva. Az ilyen keresztköztes nélküli lapokat a helybeli pósta közvetíti az előfizetőknek. Főlöseleges fejtegetnünk, hogy ez az újítás mennyire megkönnyíti és egyszerűsíti főképp a kiadók teendőit.

— **Gyermekének gyilkosa.** Sajó Ecségen Faragó Mari cselédleány két hetes fiúcszemőjét megfojtotta, hogy szegényét és bűnét elrejtse a világ elől. A gyilkos anyát a csendőrből elfogták.

— **Görgey Arthurné meghalt.** Lőcsén meghalt tegnap Aubonin Etel, Görgey Arthurnak, a szabadságharcz gyászos nevű hadvezérének a felesége. Hetvenöt esztendő volt. Az öreg asszony már régen különválva élt a férjétől s a francia nyelv tanításából tartotta fenn magát.

— **Megszűnt állatjárvány.** A helybeli huszárezred állományában járványszerűleg felépett takonykór megszűnt.

— **Végzetes baleset** érte tegnap délelőtt Varga Kálmán pályabőr Vilma nevű, 7 éves kis leánykáját. Ugyanis az udvaron játszás közben egy meszes gödörbe esett és oly veszedelmes sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához nincs semmi remény.

— **Magyarok győzelme Párisban.** A párisi olimpiai versenyeken szereplő magyar atléták, a kiket a bécsi lapok, az osztrák atléták sikertelen próbálkozásán elkeseredve, osztrák-magyar atlétáknak keresztelnek el, ismét két fényes győzelmet arattak. Kopán Pál, a Magyar Atlétikai Klub tagja megnyerte a 400 méteres handikapot, Cretier Rezső pedig a súlydobás-handikapból került ki győztesként Eddigi szép diadalait bizonyára szaporítani fogják a derék magyar fiúk.

— **Elfogott apagyilkos.** Közel nyolcz éve annak, hogy Kis Márton Gábor 19 éves szederkényi parasztleány vadállatias kegyetlenséggel fosztotta meg életétől édes atyját, Kis Márton Józsefet, mert ellenezte és meghiúsította, hogy ily fiatalon nősüljön. A gaz fiú e miatti dühében éjnek idején drótszineget akasztott mély álomba szendergő édes atyjának nyakára, majd az ablakhoz vonszolta és ottan a vasrácsozathoz kötözte. Vértagyasztó tette után elszökött s azóta bujdosott. Tegnap reggel azonban Felső-Zsolczán egy korcsmában a csendőrök elfogták.

— **Öngyilkosság.** Bauer Károly 23 éves, harsányi borbélylegény tegnap délben öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Most a halállal vívódik.

— **A magyar dalcsarnok közönsége** élvezetes estékben részesül. Az érdekes és változatos műsornak fénypontját Vidra Irén, a jelenkor legjobb chansonettje képezi, ki

rendkívüli elegáns fellépésével és diszkrét játékával már bemutatkozásakor a közönség tetszését vivta ki. Igen érdekes és élvezetes része a műsornak Józsi és Józsika szalon párdalososok jelenete, továbbá a Leoni nővérek nemzetközi dal- és tánczjelenete, különösen a matrótánczban tűnnek ki. Az előadások sikeréhez hozzájárulnak még Widthon Bróthers zenebohócok, Harry és Irredi bűvész parodisták mutatványaikkal és Lengyel Böske magyar nótáival.

— **A posztkisztlis legújabb stiklijje.** A vér vizzé nem válik s az olyan agyvelő, mely emberek megrövidítésére van berendezve, nem tagadja meg önmagát. Csombor Imre, a híres posztkisztlis, három magához hasonló jó társával „új üzleten” törte a fejét s ki is talált egy jövedelmezőnek látszó üzletágot, mely abból állott, hogy együgyű parasztembereket azzal amitottak, miszerint nekik kevés valódi pénzt adnak. Legközelebb egy Schmiedt nevű tolnai sváb parasztot csaptak be, kit Budapestre csaltak, hogy neki a 500 frtra hamis bankót adjanak. Itt elvezették az egyik czinkostárs lakására, ki Nagyságos urnak adta ki magát, de alighogy leolvasta az 500 frtot, betoppán Csombor Imre és detektivnek adta ki magát, lefoglalja a pénzt. A banda tagjai szétfutottak Schmieddel együtt, ki örült hogy ép bőrrel menekült. Ám a rendőrség mégis csak megtudta a jómadarak viselt dolgát, kiknek az első bíróság 2—2 évi börtönt sózott a nyakukra, melyet a másodfoku bíróság is helyben hagyott. A kuria azonban felmentette azon indokkal, hogy a cselekvény csak magán vádra üldözendő, ilyen vádló pedig nem volt. Aztán mondja valaki, hogy nincs Csombornak szerencséje — le galább a törvény előtt. Ám azért, ha így folytatja, még sem kerülheti el az ingyen kvártélyt.

— **Nyári multságok.** A diósgyőr-vasgyári „Jószerecsse” dal- és önképzőkör augusztus 12-én a gyár melletti „Ládi” nevű erdőreszen világpostával egybekötött nyári táncmultságot rendez. Indulás a munkás étremből a gyári zenekar nótái mellett délután 2 órakor. Belépti-díj nem tagoknak 1 korona.

— **A diósgyőri besorozott ujonczok** ugyancsak augusztus 12-én a Tapolca-fürdő helyiségeiben rendezik tetszés szerinti belépti-díj mellett tánczvizgalmukat. A tiszta jövedelem a diósgyőri szegény-alap javára fordítatik.

— **Légycsipésből vérmázgezés.** Abból az alkalomból, hogy a kolozsvári ev. ref. főgimnázium derék igazgatója, Sárkány Lajos, a napokban légycsipéstől vérmérgezést kapott, figyelmeztetjük a közönséget, hogy az állati hullákat, még a legkisebbet is, lakása körül ne töltsék, hanem minél előbb ássa el. A kik a Peczébe, Szinva mederbe dobják a kis kutyákat vagy a macskák hullait, azok gondolkodják meg, hogy ez a csekély könnyelműség akár hányszor embertársaik életébe kerül.

— **Nőt-, férfi és gyermek-fehérművek legjobban és legolcsóbban vásárolhatók**

Barta Jenő előnyösen ismert nődivat- és vászon-áruházában Miskolcz, Széchenyi-utczára 96. szám.

1—3

x **Lábixadás ellen kitűnő hatáshu hintőpor egy doboz 30 kr.** — **Egészségi gyermekhintőpor a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatáshu, egy doboz 35 kr.** — **Gyermek mosó szappan egy drb 25 kr.** — **Irrigátorok, gummi cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyszer- és illatszerüzletében, Miskolczon.** 5—

x **A legizletesebb asztali víz, a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.** 4

CSARNOK.

Uti emlékek.

— Irta: Kiss Lajos. —

Innsbruck.

Az ókori római kastrum *Oenipons* vagy *Oenipontus*-ból lett keresztényen községet a középkorban I. Ottó, Meran hercege várossá emelte, falakkal és tornyokkal is megerősítvén azt. 1234-ben építé az *Ottóburgot*, a mely Innsbruck legrégebbi része, és a szűk, görbe utcák, a melyek körül fogják, hajlott-vedlett falu, magas erkély-tornyos, rongyos házaikkal egy régi olasz városra emlékeztetnek. De van is itt gajdolás a csapszékekben; az arkádok ugyancsak hangosak a kofák pletykáitól és büzik a különféle gyümölcs, zöldség és más élelmi czikkek hulladékaitól . . .

A 15. században, mikor Matyás király elfoglalta Bécsét és onnan kormányozta Ausztriát és Magyarországot, a Habsburgok Innsbruckba tették át a székhelyüket. Ugy, hogy Innsbruck tulajdonképp Matyás királynak köszönheti leginkább, hogy a Habsburgok ilyen jelentőségre emelkedtek. No de ők csak a Habsburg császárokat látták, azokhoz ragaszkodtak tehát babonás hódolattal.

A politikai alakulások fordultak Matyás halála után; újra visszakérték Bécs a Habsburgok kezébe, s akkor hagyják ott Innsbruckot, mikor épen felragyogott felette a renaissance napja, I. Miksa császár, az utolsó lovag, az *Ottóburg* mellett folytatlagosan építkezett és ezt az új rezidenciát egy — faragott és festett ornamentikával gazdagon megrakott, emeletre menő erkélylyel díszítette, fedelét meg bearanyoztatván, — a milánói Sforza-leánnyal, Mária Blankával történt eljegyzése emlékére 1504-ben. Ez az a híres „*Goldenes Dachl*,” a mely az aranyozásnak még mai napig is látható nyomaival a saját külön specialitása Innsbrucknak.

Azt a mondát, mely szerint „*üres zsebű Frigyes*” ezen gunynevének a czáfolatául építette volna a költséges és aranyozott födelü erkélyt, a történetkutatás megsemmisítette. Különben ez a „*Friedrich mit der leeren Tasche*” négy más nevezetes innsbrucki férfival (Hofer, Auich, Koch, Wolkenstein) arczképezve van, és ez az *Otten-thaulhaus* homlokzati freskó-díszének a főnevezetessége, s az e korbéli polgárok pompaszeretétét bizonyítja.

Az Innsbruckban élt fejedelmi személyek közt legnagyobb műértő és műgyűjtő volt Ferdinánd főherceg (I. Ferdinánd császár másodszületett fia), a ki az Innsbrucktól nem messze eső *Ambras*-kastélyt, hová ifju nejét, az augsburgi szép bankárleányt, az „isteni” *Welser Philippinát* hozta, akárcsak egy pompavágyó, a szépet örökösön szomjuhozó renaissance fejedelem, elkezdte művészileg feldiszíteni és múkincsekkel megtölteni. Ő vetette meg az alapját a híres *ambrasi gyűjteménynek*, a melynek csak kis része maradt itt az eredeti helyén, az értékesebb múkincseket mind Bécsbe mentették a bajorok elől, a kiknek kezére került Innsbruck.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad. —

S. F-nek. Helyben. Azt kérdezi ön, hogy kiket értünk mi a bécsi körök alatt, kiket lapunkban annyiszor, de soha szeretettel nem emlegettünk? Kérem, vegye elő a magyar történelmet, olvassa figyelmesen s majd magától is megtehető ezt az egyszerű kérdést. Hanem azt engedje meg nekünk, hogy ne nevezzük őket néven, már csak abból az egyszerű okból se, mert kevés jót mondhatunk róluk. Az egykori örmény összevesztett Simivel, a barátjával és jól összeharmonizált, minek pör lett a következménye. „Mondottad-e neki, hogy gazember?” kérdezi a bíró a vádlottat. „Igen, mondottam, szót a kérdezt, mire a bíró ráhuzott 10 forint bírságot. „Itt van a tíz forint s most is azt mándám, hogy Simi nagy gazember” szolt dühösen Girgucz. Természetesen a bíró rögtön másodsor is megbüntette, de most már — tekintve a visszaesést — 20 frtra. „Ott van a 20 forint, szolt Girgucz s most már nem mándám, de gándálám magámban, hogy Simi gazember”. „Ezt már teheti, a gondolatokat senki sem tiltja, csak a szót meg a tetteket” szolt a bíró. Na hát kérem, a bécsi körök azok, kikről gondolni sokat lehet, de néven nevezni őket a gondolat látható vagy hallható kíséretében nem tanácsos, ha csak úgy nem akarunk jární, mint a szegény Girgucz. „A gondolatok vámentesek” mondja Bismarck, de nem vámentesek a szavak, vagy a betűk. Ezeket a hamis királyi ügyészek gyakran megveszik a vámot

B. L. urnak Budapest. Ismételjük, hogy csak az első verset kaptuk. Sziveskedjék a másik kettőt újólág beküldeni.

S. J.-nek. Ne tessék olyan hamar megijedni, a kézirat átolvasására nem került még sor.

Hirdetmény.

A városi képviselő közgyűlés által f. évi 13. sz. a. — a korcsmák, sörházak és pálinka mérésekről alkotott s felsőbb helyen is jóváhagyott szabályrendelet mai napon életbe lép.

A nagyközönség kellő tájékoztatása czéljából a szabályrendeletet alább közöljük.

Miskolcz, 1900. jul. 16

Lukács, r.-kapitány.

Szabályrendelet a korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről.

1. §. A korcsmák, sörházak és pálinkamérések a szeszes italok kimérésénél és kisebb mértékben való elárúsításánál kövendő egészségügyi rendszabályok és az azok áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása iránt 78543/Vc. sz. a. 1899. évi december hó 2-án kibocsátott belügyminiszteri körrendelet határozmányai alá esnek.

2. §. Korcsmák, sörházak és pálinkamérések templomoktól, iskoláktól, kórházaktól és oly középületektől vagy hivatalos helyiségektől használt magán épületektől, a melyekben elhelyezve levő intézetekre, hatóságokra stb. ezen üzletek közelsége zavarólag hatna, 100 méter távolságokon belül nem nyithatók, valamint nem nyithatók korcsmák és pálinkamérések a Széchenyi-utczán, Erzsébet- és Városháztéren sem. Ezen korlátozás azon régi épületekre is kiterjed, a melyekben a tulajdonos személyére nézve változás történik.

3. §. Istentisztelet és körmenetek alkalmával a templomok közelében, illetve a körmenetek elvonulása helyén levő korcsmák és pálinkamérések az Isteni tiszteltelek és körmenetek alatt zárva tartandók.

4. §. Köztereken a bódék, sátrak csak a városi tanács engedélye alapján állíthatók fel és ezekben az italmérés csak vásár alkalmával gyakorolható.

5. §. Felszolgáló személyzetül családtagokon kívül csak férfiak alkalmazhatók, kik a felfogadás előtt a rendőrkapitányi hivatalnál személyesen jelentkezni tartoznak. — A kapitányi hivatal, ha az illető egyén megbízhatósága ellen kifogás nincs, — a fel-

fogadást egy igazoló jegy kiadása s a felfogadó nevének reá jegyzése által megengedi. — Az igazolási jegyet a felfogadó magánál tartja, helyváltoztatás esetén pedig a felfogadottnak kiadja. — Igazolási jegy s rendőrkapitányi hatírat nélkül a szolgálati személyzetet felfogadni tilos.

6. §. A felfogadott üzleti személy visszaélései- és kihágásaiért a gazda felelősséggel tartozik.

7. §. A korcsmák november 1-től márczius 31-ig reggel 5 órától éjjeli 10 óráig, ápril 1-től október 31-ig reggeli 4 órától éjjeli 11 óráig tarthatók nyitva s fogadhatnak be közönséget; kizárólag borméréssel foglalkozó korcsmák és a sörházak zárórája éjjeli 12 óráig terjesztetik ki.

8. §. A zenélés korcsmákban és sörházakban november 1 től márczius 31-ig esteli 7 órától, április 1-től október 31-ig esteli 9 órától a záróráig engedtetik meg.

9. §. Korcsmák és sörházak zárórái országos vásárok, sorozás, farsang és ezekhez hasonló alkalmakkor hatóságilag kiterjeszthetők, nagyobb járványok vagy közveszély esetében ellenben hatóságilag megszorítható.

10. §. A pálinkamérések esti 10 órakor bezarandók és április 1-től szeptember 30-ig reggeli 3 óra előtt, október 1-től márczius 31-ig pedig reggeli 5 óra előtt ki nem nyithatók; ezen általános rendelkezéstől való eltérés esetenként sem engedélyezhető. — Pálinkamérésekben a zenélés s akár meleg, akár hideg ételek kiszolgáltatása mindenkor tilos.

11. §. A zárórák be nem tartása esetében az 1879: XL. t. cz. 74. §-ának, illetve a 78543/Vc./899. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében súlyosabb büntetés alá nem esnek, 1 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

12. §. A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén az 1879: XL. t. cz. 22. §-a értelmében elzárásra változtatandó át. Súlyosabb beszámolás alá eső körülmények között, vagy a kihágás ismétlése esetében mindkét büntetés nem, együttesen is alkalmazható.

13. §. Az 1879: XL. t. cz. 74. §-a alapján kiszabott pénzbüntetésekbe befolyt összegek az 1892: XXVII. t. cz. 3. §-ában jelzett czélokra, a 78543/Vc./899. sz. belügyminiszteri körrendelet és jelen szabályrendelet alapján kiszabottak ellenben városi közegészségügyi czélokra fordítandók.

14. §. A kihágások felett elsőfokban a rendőrkapitány, vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselő, másodfokulag az alispán, harmadfokulag a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

15. §. Az italmérésre vagy kismértékben való elárúsításra szóló engedélylyel bíró felekről a rendőrkapitány és tanács nyilvántartási könyvet vezet, mely a felügyeleti és ellenőrzési jog alapjául szolgál 78543/Vc. /899. sz. körrendelet 3 §.)

Kelt Miskolczon a városi képviselői testületnek 1900. évi február 9-én tartott közgyűléséből.

Soltész Nagy Kálmán, s. k.
polgármester.

Diószeghy György, s. k.
v. főjegyző.

60416/Vc sz.

M. kir. belügyminiszter.

A szabályrendelet 2. §-a szövegének oly megtoldása mellett, hogy „Ily változatnak azonban nem tekinthető, midőn az üzlet tulajdonos elhalálása következtében az 1899: XXV. t. cz. 15. §-a j) pontja után közvetlenül következő határozmányok értelmében az özvegy vagy az elhaltal közös háztartásban élt családtagok valamelyike az üzletet új engedély nélkül is folytathatja” az 1879. évi XL. t. cz. 5. §-a alapján megerősitem.

Budapest 1900 évi június hó 16-án

A miniszter helyett

Gulner, s. k.
államtitkár.

(P. H.)

Remek kiránduló-hely a közelben.

Betegvölgy 347. sz. alatt

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint **Betegvölgy 347. sz. a.** a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően, csinosan berendezett

a „Hársfához“ czimzett nyári borozómat

megnyitottam.

Főtörekvésem oda irányul, hogy **tisztán kezelt italok** kifogástalan kiszolgálásával a n. é. közönség pártfogását kiérdemeljem.

2-4

Kiváló tisztelettel **Strausz József,**

a „Hársfához“.

Remek kiránduló-hely a közelben.

Egy jó házból való fiu

tanoncznak felvétetik

Kardos Arnold festőnél

Felső-Papszer-utca 19. szám alatt.

7987. sz.
ai. 1900.

Borsodvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Dr. Samassa József egri érsek úr ő nagyméltósága 1898. évben 10,000 koronás alapítványt tett megyei vagyontalan özvegyek segélyezésére.

Ezen alapítványnak 1899. évi december elsejétől 1900. évi szeptember hó 1-sejéig járó kamatai folyó évi szeptember hó 10-én fognak Miskolcz város területén lakó két és a vármegye területén lakó hat vagyontalan özvegy nő között kiosztatni.

Felhivom mindazokat, a kik ezen segélyben való részvételre igényt tartanak, hogy kellően felszerelt, bélyegtelen folyamodványaikat hozzám

folyó évi szeptember hó 1-sőig

adják be, az ezen határidőn túl beadott kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A kérvényhez melléklendő az előjárósági bizonylat arról, hogy a folyamodó hol lakik állandóan, hogy teljesen vagyontalan és özvegy.

Az anyai támogatásra szorult kiskorúakkal terhelt özvegyek előnyben részesülnek és ezen körülmény a kiskorúak számával, nemével és korával is kitüntetendő ezen bizonylatban.

A segélyek **szeptember 10-én**, mint dicső emlékeztető Erzsébet királynéknak elhalálózása emléknapiján fognak kiosztatni.

Miskolcz, 1900. július hó 17-én.

Alispán helyett

Molnár Bertalan

főjegyző.

M.K.EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolczon:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő,
Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és
Nagy Lajos kereskedésében. 4*

879. szám
vh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. s váltó törvényszék 1899. évi 69822/v. számú végzése következtében Dr. Török budapesti ügyvéd által képviselt **Grosz Zsigmond** javára **gróf Bombelless Károly** és **br. Fiáth Miklós** ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1899. évi július hó 10-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján felül lefoglalt és 1296 koronára becsült házi butorok és felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. jbiróság 1900. VI. 490/sz. végzése folytán 2000 korona tökekövetelés, ennek 1899. évi május hó 21. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 183 korona 50 fillér biróilag már megállapított s jelen árverési költségek erejéig **gróf Bombelless Károly** úrnak Onod községben levő lakásán leendő eszközlésére 1900. évi **augusztus hó 4-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényzcik 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Miskolczon, 1900. évi július hó 16.

Skopecz Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

STEAROPTINUM (Olaj-sebtapasz.)

Rámulatos gyorsan gyógyító olaj sebtapasz, a mely egyetlen a maga

nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve,

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás,** mindenféle **kelevény,** a **női emlők gyuladása és gyúlése,** a **titkos betegségek, kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi ha elmaradna, a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ labororiuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ labororiumában: 6-20

Budapest, VII. ker. Mexikói-ut 88. szám II. em. 25. ajtó.

<p>Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beíratás 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillérbe kerül. Vastagabb betűkből 8 fillér.</p>	<h2>A „SZABADSÁG“ apró hirdetései.</h2> <p>Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.</p>	<p>Vidékről a hirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Széchenyi-utca 45. sz.</p>
--	---	---

URILAK, csendes, nyugodt falusi életet kedvelőknek. Vasúti állomástól félórnyira. Lakás áll: négy szoba, konyha, előszoba, pitvar, pince. Négy hold belsőség, gyümölcsös. Istálló, eselédlak, eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Névjegyeket, Meghívókat stb.

lelegegánsabb kiállításban készít

Szelényi és Társa Miskolczon.

SZEPTEMBER 1-ére keresek külön bejárata butorozott szobát, esetleg teljes ellátással, lehetőleg a színház közelében.
Czim a kiadóban.

EGY TANULÓ FELVÉTELIK Szelényi és Társa könyvnyomdájában. 8

➔ **Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!** ➔

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-írja, mely visszavarázsolja a női kebel elveszett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában.

2-20

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. szám.

Baldócz gyógyfürdő.

Kitűnő gyógyviz: gyomor-, bél-, epe-, vese- és köszvény bajok ellen.

==== **Fenyves vidék.** =====

A szobák havonként 15 frt. Hetenként 4 frt.
Naponként 50—60 kr. 4-5

Teljes ellátás napi 1 frt. — 1 frt 20 kr.

A legolcsóbb és legjobb fürdők.

Posta és vasut: Szepesváralja.

Bővebbet az **igazgatóság.**

Nagy

butoreladás!

Rendkívül olcsó árak!

JELINEK B. A. és FIA

butoráruházában

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. sz.

Földszinti helyiségek. 1-3

Rákóczy-utca 5. sz. alatt

Előszoba, négy utcai szoba, konyha, eselédszoba,

éléskamra, két pince **no-**

vember 1-től,
esetleg azonnal is
kiadó.

Bővebbet földszint, a ház-felügyelőnél.

UJ! Korszakos találmány!! UJ!

Lábbeli rugalmas talpfelülettel

Megszűnik minden lábfájás, lábizzadás, nehéz járás és a lábbeli kitiprása.

Magyar szabadalom 17396. sz. a., Francia szabadalom 292363. sz. Angol szab. 23214. sz. a. Osztrák és német szab. bejelentve.

A találmány főlényegét az képezi, hogy a lábbelinek talpa rugalmassá van téve, anélkül, hogy ezáltal a járás biztonságát legkevésbé is gátolná.

A járást sokkal könnyebbé teszi; kellemes, csendes és puha járást biztosít az egészség előnyére. Lelépésnél megtalálja kényelmét a láb, mivel a rugó lenyomul, a cipő pedig kellő bőséget kap, a lábfelemelésnél pedig a lábbeli ránczot nem vet, valamint a lábbeli széttiprását is megakadályozza; a talp nem kopik rugalmasságnál fogva s így jelentékeny a megtakarítás is. Az izzadó lábagnak szintén előnyös, mert a rugalmas talp bélésbe szükség esetén lyukak csinálhatók és a láb folyton levegőt nyer.

Ára egy párnak 1 korona. — Nagyobb vételnél megfelelő engedmény. 3-20

Kapható Miskolczon: **Gelmann Mór** Széchenyi-utcaí, **Grünwald Jakab** Hunyad-utcaí bőrkereskedésében, a **miskolczi bőrripari szövetkezetben** és minden nagyobb cipész-üzletben.

Főraktár: SIKORSZKY GYULA MISKOLCZ.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.